

Spor (Futbol) Sektöründe Sponsorluk ve Vergi Uygulamaları:

1. Spor Sponsorluğunun Temek Dayanakları ve Çevresi

Sponsorlukla ilgili teşviklerin dayanağını, öncelikle T.C. 1982 Anayasası'nın 59. Maddesi ve Gereğesinde aramak isabetli olacaktır. Madde metnine göre, "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur"

Gereğçe 'de ise maddeye dair anlam vurgusu şu şekilde yapılmıştır: "Sağlık hizmetlerinin bir parçası beden sağlığının spor yaptırılarak korunmasıdır. Sporun kitlelere yayılması bu amacın teminine yarayacak araçlardan en etkinidir. Sporun geliştirilmesi sadece fiilen spor yapanlara değil seyircileri için de eğitici ve sağlık kurallarına uygun bir ortamda yaşamaya sevk edici etkileri sebebiyle Devletçe ele alınması için bir başka sebeptir."

Bu ana hedefi sağlamak için G.S.G.M. (önce Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü), sporun ülkede yayılmasını ve örgütlenmesini desteklemek ve kitle sporları için özendirici ve destekleyici önlemleri almakla yükümlü kılınmıştır. Spor faaliyetlerinin düzenlenmesinde spor teşekkülleri, vazgeçilmez unsurlardır. Sporun kulüplerde gelişmesi esas ilkelere biri olarak benimsenmiştir.

G.S.G.M., spor ve beden eğitimi alanında, Uluslararası Olimpiyat Komitesince benimsenmiş spor dalları ile bu dallarda faaliyet gösteren ve Genel Müdürlük 'ce tescil edilmiş kulüpleri destekler. Bu destekleme, sportif organizasyonlar düzenleme, tesislerden yararlandırma, başarılı sporculara yardım, karşılaşmalardan sağlanan gelirlerden kulüplere yardım gibi şekillerde olur (Sporun Geliştirilmesinde Uygulanacak Temel İlkeler Yönetmeliği Md. 3).

2. Sponsorluk ve Reklam Ayrımı Gerekl Tanımlar:

REKLAM:

Sıklıkla birbirine geçen, birbirini tamamlayan ya da bir diğerrinin yerine kullanılan "Reklam, Tanıtım ve Sponsorluk" kavramları, pratik vergi uygulamaları bakımından farklı sonuçlara yol açabilmeleri bakımından ayrıntılı olarak tanımlanmaya muhtaçtır. Bu bağlamda, sınıflandırmalı şu tanımlamalar yapılabilir.

Ticari Tanımlama:

Mal, hizmet ve marka tanıtmak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek, ikna etmek, satış ve kiralanmasını sağlamak ve artırmak amacıyla pazarlama iletişimi niteliğindeki faaliyetlerdir.

Vergi Tanımlaması:

Spor sahalarına, sporcuların veya diğerr ilgililerin spor giysilerinin ya da spor araç ve gereçlerinin üzerine yazılı veya elektronik sinyaller yardımıyla sanal olarak kurumun tanıtımının yapılmasını sağlayacak amblem, marka, isim ve benzeri işaretler konulması gibi doğrudan ticari fayda sağlayan ve kurumun tanıtımını amaçlayan harcamaların dayandığı işlemlerdir.

SPONSORLUK:

Ticari Tanımlama:

Gerçek veya tüzel kişilerce, dolaylı olarak ticari fayda sağlamak ya da sosyal sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla iletişim olanakları karşılığında aynı ve/veya nakdi destekte bulunulmasıdır.

Vergi Tanımlaması:

Gençlik ve spor tesisleri ve organizasyonlarına, federasyonlara, gençlik ve spor kulüpleri ve sporculara;

-Dolaylı olarak ticari fayda sağlamak, Sosyal sorumluluk yerine getirmek amacıyla iletişim olanaklarının kullanılması karşılığında aynı ya da nakdi destek verilmesi ya da harcamaların yapılmasıdır.

3. Spor Sponsorluğu Türleri:

i. Sponsorun Niteliği Bakımından

a. Ürün Sponsorluğu:

İşletmenin ürettiği ürünün desteklenenin kullanımına sunulmasıdır. Spor malzemeleri üreticisinin sporcunun sportif malzeme gereksinimlerini karşılaması veya nakliye/taşıma şirketinin, desteklenen nakliye/taşıma hizmeti vermesi bu başlık için örnek olarak verilebilir. Kamuoyunda bu grup resmi tedarikçi ya da teknik sponsor olarak da nitelendirilebilmektedir.

b. Kurumsal Sponsorluk:

Mal teslimi ya da hizmetin yürütülmesi yerine bir işletmenin, kurumsal kimliği ile mali, ticari ve hukuksal olarak, desteklenenin faaliyetlerini kısmen ya da tamamen üstlenmesidir. Bir saat üreticisinin, ferdi bir sporcunun (atletin/tenisçinin/yüzücünün), belirli bir süre boyunca, kamp, konaklama, ulaşım, malzeme, sigorta, iletişim ve halkla ilişkiler gibi tüm alanlarda aynı ve nakdi finansmanı üstlenmesini örnek olarak verebiliriz.

ii. Gerçekleştirme Türü Bakımından

a. Finansal (Mali) Sponsorluk:

Destekleneneye doğrudan parasal aktarımda bulunulmasıdır.

b. Aynî Sponsorluk:

Desteklenenin belirli bir organizasyon/faaliyet ya da işi gerçekleştirebilmesi için ihtiyaç duyduğu spor malzemesi, araç-gereç, ulaşım ya da iletişim araçları, oyuncu hakları gibi karşılamasıdır. Bu başlık altına, destekleneneye bilgi yardımıyla bulunmak, yetişmiş personelini desteklenenin hizmetine sunmak veya desteklenen faaliyetle ilgili her türlü organizasyon hizmetini yapmak gibi işler de girer.

iii. Desteklenen Bakımından

a. Sporcu (kişi) Sponsorluğu:

Tek bir kişi, tüzel kişi ya da kurum desteklenen sıfatı taşıyabilir. Desteklenen kişi ya da kurum profesyonel olabileceği gibi, yarı profesyonel ya da amatör de olabilir.

b. Proje Sponsorluğu:

Herhangi bir işin, organizasyonun ya da çalışmanın icrasının desteklenmesidir.

4. Sponsorluk Sözleşmeleri ve Yükümlülükler

Sponsorluk, edim karşı edim ilişkisine dayalı bir sözleşmedir.

Sponsorlukta, sportif, kültürel, sosyal veya başka herhangi bir alandaki faaliyetin teşvik edilmesi söz konusudur. Faaliyetin türüne bağlı olarak sponsorun teşviki değişik şekillerde ortaya çıkar.

Sponsorluk, sponsor bakımından onun kamuoyu ile iletişim sağlamasında önemli bir görev görür. Söz konusu iletişim fonksiyonu desteklenen tarafından ve/veya medya aracılığı ile ya da bizzat sponsor tarafından ortaya konulur.

Sponsorluk diğer iletişim araçlarından farklı özellikler taşımakla beraber tek başına onlardan ayrı ve bağımsız bir yapısı yoktur. Sponsorluk, halkla ilişkiler, reklâm, ürün sergilemesi gibi bilinen iletişim araçlarının yerine geçecek bir araç değildir. Sponsorlukta desteklenenin bir edimi sponsorun tanıtımını yapmak olduğundan, bu tanıtım da ancak diğer iletişim araçlarının yardımıyla yapılabileceğinden sponsorluk ilişkisi diğer iletişim araçları ile kombinasyon içinde bulunacaktır.

Sponsorluk Sözleşmelerinde;

- a. Genel Esasları hariç, YAZILI OLMA ve BELLİ EDİLEN ŞEKİL ŞARTLARINA UYULMASI zorunludur.
- b. Ayni, nakdi ve Genel başlıkları altında üç ayrı tip sözleşme metni önerilmektedir.
- c. İçerik olarak sözleşme yalnız karşılıklı edimleri içeren bir metin değil, doğrudan bir karşı edim beklenmeksizin verilen teşvik ve taahhütleri de içerebilir.
- d. Sponsorluk sözleşmesinin nitel olarak sınıflandırılması ise aşağıdaki gibi yapılabilir.

5. Vergisel Açıdan Sponsorluk Harcamaları ile Reklam Harcamaları Ayrımı / Reklam/Sponsorluk Ayrımı

Sponsorluk sözleşmesinin esaslarının ortaya konulması, reklam ve sponsorluk arasındaki farkların ve dolayısıyla vergisel sonuçlarının gösterilmesi açısından önemlidir. Sözleşme içeriği hususlar ile sponsorluk ilişkisinin gerçek mahiyetinin belirlenmesine imkan tanıyacak biçimde;

-Destekleyen ve desteklenenin esas faaliyetleri,

-Destek unsurlarının niteliği

-Varsa karşılıklılık ilkeleri ve tanıtım unsuru

-Tarafların faaliyetleri arasında benzerlikler/birliktelikler

-Desteklenene ait isim, resim, logo ve benzeri değer, marka ve tanıtıcı unsurların destekleyene terki

-Varsa destekleyenin talimatlarına riayet

-Varsa destekleyene ait materyallerin kullanılması gibi belirleme ve ölçüler, bu bağlamda öncelikle bilinmesi, araştırılması ve dikkate alınması gereken konular olarak ortaya çıkmaktadır.

Bilindiği gibi KVK 1. maddeden atıfla ve KVK 10. maddesi ile GVK'nın 40. maddesinde, safi kazancın tespit edilmesinde hasıllattan indirilebilecek giderler konusu düzenlenmiştir. Söz konusu maddenin 1 inci fıkrasında **ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan her türlü giderin** hasıllattan indirilebileceği belirtilmiştir. Ancak, 40. maddenin lafzında ve ruhunda, yapılan giderlerin işle ilgili ve işin önemi ve genişliğiyle orantılı olması gerektiği açıkça ortaya konulmuştur.

4644 ve 5105 sayılı Kanunlar (ilgili kanunlara göre çıkarılan yönetmelikler) ile yapılan düzenlemelerde yer alan koşullar haricinde işletmelerin daha geniş bir müşteri kitlesine hitap ederek cirolarını yükseltebilmeleri, artan rekabet karşısında pazar paylarını koruyabilmeleri, kısacası ayakta kalabilmeleri için reklam veya tanıtım yapmalarının vazgeçilmez bir unsur olduğu kuşkusuzdur. Dolayısıyla isimlerini duyurmak, kamuoyunda olumlu imaj kazanmak, firmanın ve ürünün tanıtımına katkıda bulunmak ve satışlarını artırmak amacıyla yapmış oldukları her türlü reklam ve tanıtım faaliyeti için katlandıkları harcamaları 760-Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri hesabında izleyerek,

GVK'nın 40/1. maddesi hükümleri gereği safi kazancın tespitinde bir gider unsuru olarak indirmeleri doğaldır.

Sponsorluk harcamaları, ticari kazancın elde edilmesi ile doğrudan ilişkili olmayan veya ilişkisi ölçülemeyen, sosyal amacı öne çıkan harcamalar olup ticari kazancın elde edilmesi ile doğrudan ilişkili olan reklam harcamalarından farklılık arz etmektedir.

Spor sahalarına, sporcuların veya diğer ilgililerin spor giysilerinin ya da spor araç ve gereçlerinin üzerine yazılı veya elektronik sinyaller yardımıyla sanal olarak kurumun tanıtımının yapılmasını sağlayacak amblem, marka, isim ve benzeri işaretler konulması gibi doğrudan ticari fayda sağlayan ve kurumun tanıtımını amaçlayan harcamalar ise reklam harcaması olarak değerlendirilecektir.

Ayrıca, sponsorluk faaliyetinin yanında reklam ve tanıtım amacını da içeren işlemler nedeniyle yapılan harcamaların, sözleşmede belirtilmek ve emsaline uygun olmak şartıyla, reklam ve sponsorluk harcamaları olarak ayrıştırılabilmesi mümkündür. KVK 1 Seri numaralı Genel Tebliğ' de verilen örneğe göre, bir kurumun, bir kulübe bonservis bedelini karşılayarak transfer ettiği bir sporcuyla aynı zamanda şirketin veya ürünlerinin tanıtımına yönelik reklamlarda kullanması halinde, reklam faaliyetine ilişkin harcamalar, bonservis bedelinden sözleşmede belirtilmek ve emsallerine uygun olmak şartıyla ayrıştırılabilecek ve reklam gideri olarak dikkate alınacaktır.

NETİCE OLARAK, destekleyen açısından "Gider konusu" olan "reklam, tanıtım veya sponsorluk harcamaları ile, gelir getirici faaliyetler arasında illiyet bağının kurulup kurulmadığı önem arz etmektedir.

6. Spor Sponsorluğunda Desteklenecek Gerçek ve Tüzel Kişiler:

GSGM Kanunu Ek 3. Maddesi ile GSGM yönetmeliği düzenlemelerine göre, sponsorlukta temel esas "Ulusal veya uluslararası gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerini desteklemek" olarak belirtilmiştir. KVK ve ilgili mevzuat düzenlemelerinden de "Spor Dalı" kavramına atıf yapılmış bulunmaktadır. Bu bağlamda, desteklenecek faaliyetlerin irdelenmesi sonucu amatör ya da profesyonel nitelikte

-Ferdî Sporcular,

-Takım Sporcuları,

-Spor Kulübü Dernekleri

-Kamuya Yararlı Statüdeki Spor Kulübü Dernekleri

-Spor Federasyonları ve GSGM

olarak ifadesini bulmakla birlikte, G.S.G.M. Kuruluş Kanun'unun 20' nci maddesi, 01.07.1999 tarih ve 23742 sayılı R.G.' de yayımlanan Spor Kulüpleri Tescil Yönetmeliği, 20.04.1999 tarih ve 23672 sayılı R.G.' de yayımlanan Gençlik Kulüpleri Tescil Yönetmeliği, 08.08.2002 tarih ve 24840 sayılı R.G.' de yayımlanan Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı, 3813 sayılı T.F.F. Kanununun 27. maddesi ile T.F.F. Ana Statüsü ve Profesyonel Futbol ve Transfer Talimatı'nın 52. Maddesi düzenlemeleri uyarınca, Spor Kulübü Derneklerine ait profesyonel futbol şubeleri anonim şirket olarak örgütlenebileceği gibi, kurulmuş bulunan anonim şirketlere devredilebilir ya da kiralanabilir olması, K.V.K.'nın 4/j bendi uyarınca spor faaliyeti ile uğraşan tüm kurumların bir değerlendirilerek, münhasıran idman ve spor faaliyetlerinde bulunan halka açık olsun, olmasının anonim şirketler, ile deneklere ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisinden muaf tutulmuş olması, GSGM ve özerk federasyonlarca tescil edilen

-Münhasıran Spor Faaliyetleri ile Uğraşan İktisadi İşletmeler

-Münhasıran Spor Faaliyetleri ile Uğraşan Anonim Şirketlerin de her şekilde desteklenebilecekleri anlaşılmaktadır.

7. Spor Sponsorluğu Yasal Düzenlemeleri

A. 3289 Sayılı GSGM Kanunu Düzenlemesi: (İlgili bölümler)

Ek Madde 3- .....(Değişik üçüncü fıkra:4/3/2004 – 5105/1 md.) Ulusal veya uluslararası gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerini desteklemek amacıyla gerçek ve tüzel kişiler;

a) Genel Müdürlüğün yıllık faaliyet programında yer alan ulusal ve uluslararası gençlik ve spor organizasyonları,

b) Sporcuların transfer bedelleri hariç olmak üzere spor kulüpleri ile federasyonların yıllık programlarında bulunan sporun yaygınlaştırılması ve sporcuların desteklenmesine yönelik resmî sportif faaliyetleri,

c) Kamu kurum ve kuruluşları ve yerel yönetimler ile spor kulüplerine ait spor tesislerinden Genel Müdürlükçe uygun görülenlerin yapımı, bakımı ve onarımı,

d) Federasyonların ve spor kulüplerinin sportif hizmet ve faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli olan spor organizasyonları ile sportif araç, gereç ve malzemelerin temini,

e) Ferdî lisanslı sporcuların, Genel Müdürlük veya federasyonlarca ferdî olarak katılmalarına izin verilen ulusal veya uluslararası organizasyonları,

f) Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi ile Paralimpik Komitesinin sportif faaliyetlerine ilişkin hizmetleri,

Kapsamında sponsorluk yapabilirler.

(Ek fıkra:4/3/2004-5105/1 md.) Ferdî veya takım sporcuları ile gençlik ve spor kulüpleri, ulusal veya uluslararası sportif faaliyetlerde; Genel Müdürlüğün belirleyeceği esaslar dahilinde reklam alabilirler.

(Ek fıkra: 4/3/2004 - 5105/1 md.; Değişik: 28/4/2005 - 5340/1 md.) Sportif faaliyetlere, sporculara, spor kulüplerine, federasyonlara veya tesislere yapılacak harcamalar sponsor tarafından bizzat harcanır veya sponsorluk alanın banka hesabına yatırılır. Sponsorlara, ulusal ve uluslararası federasyonların reklam ve sponsorlukla ilgili hükümlerine aykırı olmamak şartı ile faaliyetin veya tesisin isim, reklam, tanıtım ve yayın hakları verilebilir.

(Ek fıkra:4/3/2004-5105/1 md.) Sponsorluk ve reklamla ilgili esas ve usuller Genel Müdürlükçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

B. VERGİ KANUNLARI DÜZENLEMELERİ:

Gelir Vergisi Kanununun 89'uncu maddesinin 13.3.2004 tarihinden itibaren 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.6. 1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının; amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için % 50'si yıllık beyanname ile bildirilen gelirden indirilebilecektir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 10/b madde düzenlemesi ile 13.3.2004 tarihinden itibaren 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.6. 1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan

sponsorluk harcamalarının; amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için % 50'si kurum kazancının tespitinde giderler olarak hasıllattan indirebilecektir.

Ancak spor ve vergi mevzuatımızda amatör-profesyonel dal ayrımı yapılmamış bulunmaktadır. Federasyonun özerk olup olmadığına dair statüsü, bu ayrım için kullanılamaz.

C. AMATÖR / PROFESYONEL FAALİYET AYRIMI:

Türk Vergi Hukuku içerisinde ise, amatörlük/profesyonellik ayrımı, ayrımın, vergileme rejimi açısından önemi nedeniyle, Katma Değer Vergisi Kanunu'nda(K.D.V.K.) işlenmiştir.

Profesyonellik kavramı, vergiye tabi işlemleri tanımlayan K.D.V.K.'nin 1/3-c maddesinde vurgulanmış; maddede altı çizilen profesyonellik kavramından anlaşılması gereken de, K.D.V.K.'nin 1 seri Nolu Genel Tebliği'nin "I-Verginin Konusu Başlığını" taşıyan "B-Vergiye Tabi İşlemler" alt başlığının 5'inci alt ayrımında açıklanmıştır. Buna göre;

"Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler karşılaşmalar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi ve gösterilmesi Katma Değer Vergisi'ne (K.D.V.) tabidir.

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere, amatör nitelikli faaliyetler vergi dışında tutulmaktadır. Amatör profesyonel ayrımının, sanatçı veya sporcunun bu faaliyetleri karşılığında gelir elde edip etmemesine göre yapılması gerekir. Profesyonel terimi, bir kişinin mesleğini amatör gibi zevk için veya heves dolayısıyla değil de, kazanç sağlamak ve geçimini temin etmek amacıyla yapmasını, konser kavramı ise, genel veya özel bir toplantıda herhangi bir müzik türünde ve herhangi bir çalgıyla veya sesle veya her ikisi birlikte yapılan müzik icrasını ifade eder.

Eğer sporcu ve sanatçı söz konusu faaliyetleri nedeniyle gelir elde ediyorsa profesyoneldir. Yani bu faaliyetini belli bir menfaat karşılığında yapmaktadır. Dolayısıyla amatör, profesyonel ayrımı yapılırken sporcu ve sanatçıların katıldıkları gösteri konser, karşılaşma, yarış ve benzeri organizasyonlar nedeniyle ferdi olarak veya bağlı bulunduğu kurum, kuruluş, organizasyon, kulüp veya benzeri teşebbüsler aracılığı ile belli bir gelir elde edip etmediğine bakılmalıdır. Ayrıca ticari bir organizasyon için yapılan faaliyetlerin tamamı gelir sağlayıcı nitelikte olacağından bu tür faaliyetler herhangi bir ayırım yapılmaksızın Kanun'un 1/1.'inci maddesindeki genel hükme göre vergilendirilecektir. Bu tür faaliyetlerin vergi dışı kalması için, söz konusu faaliyetlerde profesyonel sanatçı ve sporcuların hiç yer almaması gerekir."

7. Spor ve Sporcuyu Destekleyici Nitelikteki Harcamalar ve Vergisel Durumları

Vergi Kanunları uygulamaları açısından, gider niteliğinde olan ödemeler açısından çözümlene, mükelleflerin kurum kazancının saptanmasında dikkate alabilecekleri giderlerin ve indirim döneminin saptanması açısından önemlidir. Mükellefler, vergi kanunlarının kendilerine tanıdığı olanaklardan en uygun olanını tercih edebilirler.

A. Reklam ve Tanıtım Faaliyetleri

KVK 10. ve GVK 40. maddeleri düzenlemeleri. uyarınca ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan giderdir. Tamamı vergi matrahından gider olarak indirilir. İstisnaları: KVK 11. ve GVK 41. maddelerde sayılanlar olmaktadır.

B. Kamuya Yararlı Dernekler Açısından (Dolaylı Reklam Amaçlı) Bağış ve Yardım Esaslarından Yararlandırılması Tercih:

GVK 89/4 ve KVK 10. madde uyarınca, kamuya yararlı derneklere (spor kulüplerine) yapılan bağışların, beyan edilen gelirin %5' i kadarlık kısmı matrahtan indirilir. KDVK 17. madde uyarınca yapılan bu nitelikteki teslimler için KDV hesaplanmaz. Vergiden istisna tutulan işlemler dolayısıyla yüklenilen KDV indirilemez. Kamuya yararlı olanlar dışında kalan spor kulüplerine yapılacak bağış ve yardımlar için emsal bedel üzerinden KDV hesaplanacağı ve yüklenilen vergilerin indirim konusu yapılacağı tabiidir.

Kamu yararına çalışan dernek statüsüne sahip spor kulüplerine makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının %5' ine kadar olan kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.

Matrahtan indirilmesi için bağış ve yardımın;

Makbuz karşılığı olması,

Karşılıksız yapılması,

Sadece ilgili dönem kazancından indirilmesi

Beynamede ayrıca gösterilmesi gerekir. İndirilemeyen kısım diğer yıla nakledilemez.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki [Ticari bilanço kârı - (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)] tutardır.

C. Kamuya Yararlı Dernekler Açısından (Dolaylı Reklam Amaçlı) Bağış ve Yardım Esaslarından Yararlandırılması

GVK 89/4 ve KVK 10. madde uyarınca, kamuya yararlı derneklere (spor kulüplerine) yapılan bağışların, beyan edilen gelirin %5' i kadarlık kısmı matrahtan indirilir. KDVK 17. madde uyarınca yapılan bu nitelikteki teslimler için KDV hesaplanmaz. Vergiden istisna tutulan işlemler dolayısıyla yüklenilen KDV indirilemez.

Matrahtan indirilmesi için bağış ve yardımın;

Kamuya Yararlı Dernek statüsünde spor kulübü olması,

Makbuz karşılığı olması,

Karşılıksız yapılması,

Beynamede ayrıca gösterilmesi,

Sadece ilgili dönem kazancından indirilmesi gerekir. İndirilemeyen kısım sonraki yıla devretmeyecektir.

İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki [Ticari bilanço kârı - (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)] tutardır.

- YMM Tasdik işlemine gerek bulunmamaktadır.

-Harcamalar için GSGM ve Maliye Bakanlığı ön onay/izni gerekmemektedir.

D. Diğer Giderler

KDVK 50 Seri numaralı Genel Tebliğ düzenlemeleri uyarınca

-Pazar payının artırılmasına dönük sporcu ve spor kulüplerine verilen,

-İşin mahiyetine uygun

-Ayrıca satışa konu edilmeyen bedelsiz teslimler doğrudan gider yazılır ve yüklenilen KDV indirilir.

8. Sponsorluk Konusuna Giren Harcamalar

Sponsorluk harcamaları, ticari kazancın elde edilmesi ile doğrudan ilişkili olmayan veya ilişkisi ölçülemeyen, sosyal amacı öne çıkan harcamalar olup ticari kazancın elde edilmesi ile doğrudan ilişkili olan reklam harcamalarından farklılık arz etmektedir.

Sponsor olan kurumun adının anılması koşuluyla,

- Resmi spor organizasyonları için yapılan saha, salon veya tesis kira bedelleri,
- Sporcuların iâşe, seyahat ve ikamet giderleri,
- Spor malzemesi bedeli,
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün uygun göreceği spor tesisleri için yapılan ayni ve nakdi harcamalar,
- Sporcuların transfer edilmesini sağlayacak bonservis bedelleri,
- Spor müsabakaları sonucuna göre sporculara veya spor adamlarına prim mahiyetinde ayni ve nakdi ödemeler

gibi harcamalar sponsorluk harcaması olarak değerlendirilecektir.

9. Sponsorluk Konusuna Girmeyen ve Harcamalar ile Sponsor Olamayacaklar

-Reklam ibareleri ve şekillerinin spor anlayışına, ahlak ve adaba aykırı düşmemesi esastır. Özellikle alkollü içkiler, tütün mamulleri, kumar yatırımları ile ilgili, politik, ırkçı veya dini içerikli reklamlar kesinlikle yasaktır.

-Gerçek ve tüzel kişiler, süresiz bir şekilde sponsor olamazlar.

-Sponsorların herhangi bir şekilde vergi borçları da bulunmamalıdır. Bu nedenle kurumların sponsor olabilmeleri için bağlı buldukları vergi dairesine müracaat ederek, vergi borcu olmadığına dair bir yazı almaları ve yapılan sponsorluk sözleşmesinin bir örneğini ilgili vergi dairesine vermeleri gerekmektedir.

-Sponsorların, sponsor olunan dönemlerde tahakkuk eden vergi borçlarını ödememeleri halinde, ilgili vergi dairesi durumu derhal bir yazı ile bulunulan mahaldeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bildirecektir.

10. Belge Düzeni ve Tevsik

-Usul yönünden GSHM Sponsorluk Yönetmeliği ve KVK 1 Seri Numaralı G.T. düzenlemeleri uyarınca;

1-Ayni, Nakdi Sponsorluk için ayrı tip sözleşme akdedilmelidir.

2- **Vergi ve sosyal güvenlik kuruluşlarına borcu nedeniyle takibata uğrayan** gerçek ve tüzel kişiler sponsorluk yapamazlar. Bu nedenle sponsorluk yapacakların bağlı buldukları vergi dairesinden "**Vergi borcu**" olmadığına dair bir yazı almaları ve yapılan sözleşmenin bir örneğini ilgili

vergi dairesine vermeleri gereklidir. Sözleşme, Sponsorun vergi borcu olup olmadığının tespiti bakımından vergi dairesine ibraz edilmelidir.

3- Ferdi sporcular dahil sponsorluk için, (spor tesisleri için yapılacak harcamalar hariç olmak üzere) GSGM' den alınacak bir ön onay bulunmamaktadır.

4-Sponsorluk harcamaları GSGM ve Maliye Bakanlığı' nın onay, izin ve kontrolüne tabi bulunmamaktadır.

5- Harcamalar için YMM tasdik raporu gerekmemektedir.

6- Bu indirim için söz konusu beyannamelerin ekinde herhangi bir belgenin ibrazı zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak, mükellefler defter ve belgelerini VUK' un ilgili hükümleri çerçevesinde tutmakla yükümlü olduklarından herhangi bir inceleme sırasında veya vergi idaresince istenilmesi halinde bu belgelerin ibraz edilmesi gerekmektedir.

7- Ödeme ve Teslimlerin Tevsiki:

A-Doğrudan Nakdi Ödeme Halinde:

i- Banka Kanalıyla Ödeme Yapılması Halinde:

GSGM Sponsorluk Yönetmeliği açısından esas yöntem budur. Sponsorlara yatırılan tutarlar için bankalar tarafından verilecek makbuz veya dekontun yapılan bağışın tevsik edici belgesi olarak kabul edilmesi gerekir. Ancak, banka dekontu veya makbuzda paranın "sponsorluk amacıyla" yatırıldığına dair bir ifadeye yer verilmesi şarttır.

ii- Doğrudan Sponsora Ödeme Yapılması Halinde:

Sponsorluk hizmeti alanlara nakden elden teslim edilmiş olması halinde ise hizmeti alan kişi, kurum ve kuruluşlarca düzenlenecek alındı makbuzu, bağışa ilişkin tevsik edici belge olarak kabul edilebilecektir.

B- Aynı Olarak yada Gider Karşılığı Yapılmış Olunması Halinde;

i- İşin İşletmenin Varlıklarından Görülmesi Hali:

İşletmenin varlıklarından yahut üretmiş olduğu mal ya da hizmetin aktarılması/kullandırılması halinde, aynı olarak yapılan desteğin sponsorluk hizmetini alan kişi, kurum ve kuruluşlara teslim edilmesi halinde, teslimi yapılan değerler için fatura düzenlenmesi; faturada, teslimin sponsorluk maksatlı olduğuna, teslimi yapılan değerlerin cinsi, nev' i ve miktarına ilişkin olarak tereddüde mahal bırakmayacak bilgilere yer verilmesi; faturanın hizmeti alanlar adına düzenlenmiş olunması; faturanın arka yüzünün de hizmeti alan kişilere veya kanuni temsilcilerine imzalatılmış olunması

ii-İşin İşletme Varlıkları Dışından Görülmesi Hali:

Aynı değerlerin, mükelleflerce dışarıdan sağlanarak sponsorluk hizmeti alanlara bağışlanmış olması durumunda da hizmeti alanlarca teslim alınacak bu değerler için alındı makbuzunun düzenlenmesi ve makbuzda, bağışlanan kıymetlerin değerlerinin, cinsinin, miktarlarının, adedinin v.b. hususların tereddüde mahal bırakmayacak şekilde yer alması şarttır.

11. Vergi İle İlgili Olarak Dikkat Edilmesi Gereken Diğer Önemli İşlemler/Konular:

-Sporcuların transferine dair ödenen **bonservis ve yetiştirme tazminatları ve benzeri nitelikteki oynama hakkı bedelleri** KVK 1 Genel Tebliği düzenlemesi gereği sponsorluk kapsamındadır. Diğer cezai nitelikte ödenen tazminatlar kapsama girmemektedir. Ancak dikkat edilmesi gereken husus, bu ödemenin VUK Değerleme Kitabı düzenlemeleri ve VIII Seri Numaralı SPK Tebliği de dikkate alınarak 260- Haklar hesabında aktifleştirilmesi ve sözleşme dönemine göre sponsorluk giderlerine alınmasıdır.

-Sporculara ödenen maaş ve ücretler ile aktarılan menfaatler sponsorluk kapsamına **girmemektedir**. Ancak KVK 1 Genel Tebliği düzenlemesi gereği **Prim** niteliğinde yapılan ödemeler sponsorluk kapsamına alınmıştır.

-Bunların dışında kalan ve sporculara doğrudan GVK 61. madde kapsamında yapılan ödemeler (ÜCRETLER) kapsama **girmemektedir**.

- Mükelleflerin, vergi kanunlarının kendilerine tanıdığı en olanaklardan dönem ve tutar olarak en uygununu tercih edebilmeleri açısından birden fazla yıla sirayet eden sponsorluk ilişkisinde dönemsellik kavramına dikkat ile 280- Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabında izlemelidirler.

- Muvazaalı bir işlem tesis etmeksizin, sponsorluk konusu faaliyetler ile bu faaliyetlere dair ödemelerin gerçekliğini tevsik edebilmek kaydıyla Kurumlar Vergisi açısından bu vergiden muaf tutulan, Spor kulübü dernekleri, münhasıran spor faaliyeti ile uğraşan A.Ş. ler ile iktisadi işletmeler birbirlerine sponsor olabilirler. Ancak, Tek risk, A.Ş. hissedarlarının haklarının korunmasına özen gösterilmesidir.

- Sponsorluk sözleşmeleri üzerinden KDV hariç olmak üzere, sözleşme bedeli Damga Vergisine tabi olup, sponsor tarafından verilecek Damga Vergisi Beyannamesi ile beyan edilecektir.

-Desteklenenin gerçek usulde vergilendiren vergi mükellefi olmayan gerçek kişi/ferdi sporcu olması halinde Gelir Vergisi ve KDV açısından gerekli vergisel sorumluluklar sponsorun olacaktır. Dolayısıyla **ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi amacıyla**, reklam veren, tanıtım ve sponsorluk yapan, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenlerin, doğrudan gelir aktarıcı biçimde aynı ya da nakdi ödemeleri 5105 sayılı kanun kapsamında olsun olmasın gerçekleştirmeleri durumunda GVK 94. madde uyarınca vergi kesintisi yapacaklardır.